

Spor Bilimleri Alanındaki Öğrencilerin Teknolojik Değer Yönelimi Algıları ile İnternet Kullanım Motivasyonları İlişkisi

Öznur KARADAĞ^{*ID}, Elvan ESEN AKKAYA^{2ID}, Ayşe Dilşad MİRZEOĞLU^{3ID},
Kadir ATLI^{4ID}

¹ Düzce Üniversitesi, Spor Bilimler Fakültesi

² Bolu İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Bolu

³ Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Spor Bilimler Fakültesi

⁴ İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İstanbul

Araştırma Makalesi

Gönderi Tarihi: 05/09/2024

Kabul Tarihi: 12/12/2024

Online Yayın Tarihi: 31/01/2025

Öz

Teknoloji ile ilgili yapılan çalışmaların her alanda varlığını gösterdiği günümüzde, spor bilimleri alanında da teknoloji ile ilgili araştırmaların yapılmasının farkındalık yaratma noktasında öneme sahip olduğu söylenebilir. Bu nedenle, bu araştırmada spor bilimleri alanında eğitim alan öğrencilerin teknolojik değer yönelimi algıları ile internet kullanım motivasyonlarının çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılması ve teknolojik değer yönelimi algıları ile internet kullanım motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli ile yürütülen araştırmaya, Türkiye'nin Batı Karadeniz bölgesinde yer alan çeşitli üniversitelerin spor bilimleri alanında öğrenim gören 719 öğrenci katılmıştır. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Teknolojik Değer Yönelimi Algı Ölçeği (TDYA) ve İnternet Kullanım Motivasyonu Ölçeği (İKM) ile toplanmıştır. Veriler bağımsız gruplarda t-testi, tek yönlü varyans analizi ve Pearson momentler çarpımı korelasyon testiyle analiz edilmiştir. Bulgularda tek kardeş ve iki kardeş olan erkek öğrencilerin internet kullanım motivasyonları anlamlı şekilde yüksek çıkmıştır ($p<0,05$). Teknolojik değer yönelimi algılarında ise antrenörlük bölümü öğrencilerinin anlamlı şekilde yüksek bir algıya sahip oldukları görüldükçe ($p<0,05$), TDYA ile İKM toplam puanları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p>0,05$). Sonuç olarak, spor bilimleri öğrencilerinin orta düzeyde TDYA ve İKM'ye sahip oldukları, TDYA ile İKM arasında anlamlı bir ilişkisinin olmadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Değer, İnternet, Motivasyon, Öğrenci

The Relationship Between Perceptions of Technological Value Orientation and Internet Usage Motivations of Students in the Field of Sports Sciences

Abstract

Technology-related studies exist in every field and conducting technology-related research in sports sciences is important in terms of increasing awareness. This study aimed to compare the technological value orientation perceptions and internet usage motivations of students in sports sciences in terms of various variables and examine the relationship between their technological value orientation perceptions and internet usage motivations. 719 students in sports sciences at universities in Western Black Sea region of Turkey participated in research, which was conducted with the relational survey model, one of the quantitative research methods. Data were collected with Personal Information Form, Technological Value Orientation Perception Scale (TVOP) and Internet Use Motivation Scale (IMS). Data were analyzed by using independent groups t-test, One-Way-ANOVA, Pearson Correlation test. Findings, the internet usage motivation of men, with one sibling and with two siblings was significantly higher ($p<0.05$). While it was seen that the students of the coaching department had a significantly higher perception of technological value orientation ($p<0.05$), no significant relationship was found between TVOP and IMS ($p>0.05$). As a result, it can be said that the students of the faculty of sports sciences have intermediate levels of TVOP and IMS, and there is no significant relationship between TVOP and IMS.

Keywords: Technology, Value, Internet, Motivation, Student

* Sorumlu Yazar: Öznur Karadağ, E-posta: kara.oznur92@gmail.com

GİRİŞ

Gelişen ve hızla büyüyen teknoloji günümüzde karmaşık bir hal almıştır (Puspita ve Rohedi, 2018). Teknolojinin içinde bulunduğumuz toplumsal yapıyı etkileyen ve ondan etkilenen bir konumda olması (An ve ark., 2024; Krishan ve Al-rsai, 2023) toplumu oluşturan unsurlardan biri olan insanlar için teknoloji ve kullanım alanları oldukça önemli hale getirmektedir. Teknoloji kavramı, araç ve materyal geliştirme, savaş, iletişim, uzay keşfi vb. alanlar ile iç içe geçmiş vaziyettedir. Hayatın ayrılmaz bir parçası haline gelen teknoloji, genç bireyler tarafından da oldukça fazla tercih edilmektedir (An ve ark., 2024; Rosli ve Saleh, 2023; Stafford, 2005). Teknoloji kullanım alanlarından biri olan internet teknolojisi, gençler için önemli bir yere sahiptir (Bulduklu ve Özer, 2016; Ergün ve Meriç, 2020; Stafford, 2005).

Teknolojide yaşanan gelişmelerle birlikte kişiler arası iletişim, kendine önemli bir yer edinen interneti gündeme getirmektedir. Ülkemizde nüfusun yarısından fazlasının (%88,8) internet kullanıcısı olduğu bilinmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024). İnternet kişisel ya da toplumda daha kalabalık bir kitleye sınırsız miktarda ve kalitede ses ve video akışı sağlayan, televizyon ve radyoya benzer bir kitle iletişim aracı olarak işlev görebilir (Vorderer, 2000). İnternet, kullanıcı talebini dikkate alarak bilgi akışı sağlayan hali ile tek taraflı bilgi vermek yerine, bilgi alışverişini olanaklı hale getirmiştir (Balcı ve Ayhan, 2007). Ayrıca günümüzde artık internet kullanımı sadece bilgisayar kullanımına bağımlı olmaktan çıkmış ve telefon, tablet vb. teknolojik araçlar üzerinden de fayda sağlanan bir teknoloji haline gelmiştir (Roy, 2009). Dünya çapında internet kullanarak iletişim sağlayan milyonlarca insan olması araştırmacıların bu ağı artık bir kitle iletişim olarak görmesine sebep olmuştur (Stafford, 2005). İnternet bireyler arası engelleri kaldırmasının yanında hızlı olması sebebiyle de, insanların hayatlarını kolaylaştıran ve yaşam kalitesini artıran önemli bir araç konumundadır. İnternetin insanlar arası iletişim ve etkileşimi arttırmanın yanı sıra bilgiye ulaşma ve bilgi toplamada da etkisinin olduğu söylenebilir (Amiel ve Sargent, 2004). İnternet kullanımı faydalı olarak görüldüğünden, gençler arasında kullanımın durdurulamayan yaygınlaşması, günümüzde sosyolojik, psikolojik ve toplumsal açıdan da değerlendirilmesi gereken bir olgudur (An ve ark., 2024; Ergün ve Meriç, 2020; Lai ve ark., 2023). İnternet teknolojisi kullanımına yönelme kişiden kişiye değişmektedir. Burada kişinin teknoloji kullanımına ne anlam yüklediği önemlidir. Bireysel ilgi ve ihtiyaçlar teknolojiye verilen değer yönelimini etkilemektedir (Çataloğlu, 2018).

Değer, bir şeyin önem ve gerekliliğini belirlemeye yarayan bir ölçü (Türk Dil Kurumu, 2024) olarak ele alınmakla birlikte, toplum-kültür-küreselleşmenin etkisi ile değişime / çeşitliliğe uğramaya açık bir kavramdır (Çimen, 2023; Sesli ve Başaran, 2016). Değer kavramının özellikle sosyal bilimler ve felsefede sıkça kullanılması sebebiyle bu kavram literatürde kendine genişçe bir yer edinmiştir (Coşkun, 2017; Kuşdil ve Kağıtçıbaşı, 2000). Dünyada yaşanan gelişmeler insanların kültürel özelliklerini, alışkanlarını, ahlaki yapılarını ve içinde yaşadıkları toplumsal özelliklerini etkilemektedir (Rosli ve Saleh, 2023). Toplumsal gelişme ve yeniliklerin mevcut değerlerin değişmesi veya yeni değerlerin meydana gelmesinde etkili olduğu söylenebilir. Buna bağlı olarak da, dijital çağ olarak ele alınan günümüz çağında, teknolojinin bu denli hayatımızda olması teknolojiye karşı üretilen bir değer kavramından söz ettirebilir. Teknolojik gelişmeler toplumun her yönünü etkilediği gibi, değer kavramını da bireysel ve toplumsal açıdan etkilemektedir (Yıldırım ve ark., 2023). Teknolojinin hayatımızdaki varlığı, yararları ve zararları açısından farklı şekillerde ele alınmış (An ve ark.,

2024; Krishan ve Al-rsa, 2023; Wood, 2021) ve eğitim, sosyal, sağlık, iletişim vb. alanlarda sağladığı yararlar ve zararları ortaya konmuştur (Blank ve Lutz, 2018; Chopik, 2016; Swelwyn ve Husen, 2010; Wood, 2021). Teknolojinin çift yönlü olarak ele alınmasına neden olan bu durum, kendisine yüklenen değer de çeşitlenmesine sebebiyet vermiştir.

Kişilerin internet kullanımından ne tür bir fayda ve tatmin sağladıkları, internet üzerine yapılan araştırmaların artmasına sebep olmuştur (Diddi ve La Rose, 2006; Dhir ve ark., 2016; Isha ve Sharma, 2018; Kim ve Haridakis, 2009; Puspita ve Rohedi, 2018; Roy, 2009). Yapılan çalışmalara göre cinsiyet, internetin ne süredir kullanıldığı ve internette geçirilen zaman, internette faydalanabilme becerisi, internete ne derece güven duyulduğu ve öğrencilerin aylık harcama miktarı gibi çeşitli değişkenler, internet kullanım ve doyum motivasyonlarına verilen önemi etkilemektedir (Balcı ve Ayhan, 2007; Kim ve ark., 2020). Düşük maliyet, hızlı bilgi akışı, iletişim ve farklı teknolojik ürünleri kullanma isteği gibi kişileri internet kullanımına yönlendiren farklı birçok sebep olabilir. Bu bağlamda, internet kullanım sebepleri dikkate alındığında kişilerin teknolojiye yönelik değer algıları ve internet kullanım motivasyonları birbirini etkileyen iki unsur olabilir. Günümüzde özellikle internet ve teknolojiye oldukça zaman ayıran genelde üniversitede, özelde spor bilimleri alanında öğrenim gören gençlerin bu iki unsur hakkındaki mevcut durumlarını ortaya çıkarmak önem arz etmektedir (An ve ark., 2024; Çetin ve İmamoğlu, 2023; Rosli ve Saleh, 2023). Teknolojinin spor bilimleri üzerindeki etkisi son yıllarda giderek artmaktadır. Günümüzde önemli spor organizasyonlarında hem teknoloji hem de onun kullanım alanlarının başında gelen internet kullanımı oldukça önemli bir yere sahiptir. Çeşitli spor organizasyonları, olimpiyatlar, dünya şampiyonaları, ligler, çeşitli rekreatif etkinlikler, antrenmanlar, dersleri planlama ve yürütme gibi spor ile iç içe geçmiş birçok alanda teknoloji ve internet kullanımı vazgeçilmezdir. Bu durum eğitimlerini tamamladıktan sonra bu alanları kapsayan meslekleri yapmayı hedefleyen spor bilimleri öğrencilerini de yakından ilgilendirmektedir. Spor bilimlerinde öğrenimleri devam eden öğrenci kitlesi göz önünde bulundurulduğunda, bu öğrenci topluluğunun, gerek bireysel ilgi ve ihtiyaçları gerekse öğrenim aldıkları ders içerikleri, teknoloji kullanımını kaçınılmaz hale getiren sebepler arasında görülebilir. Öğrenciler akıllı telefon ve farklı teknolojik ürünlere yükledikleri programlar sayesinde farklı spor ve egzersiz uygulamalarından bu yollar vasıtasıyla yararlanmakta/takip edebilmekte ya da kendilerine ait oluşturdukları beslenme programlarının takibinde farklı teknolojik uygulama ve programlardan yararlanmaktadırlar. Spor bilimlerinde öğrenim gören öğrenciler için bu örnekler arttırılabilir. Ancak üniversite öğrencilerinde özellikle 2019'dan bu yana internet kullanımı ve teknolojiye yönelme kavramları ile ilgili gerçekleştirilen araştırmalar incelediğinde, tüm dünyada birçok araştırma konusunda olduğu gibi uzaktan eğitim noktasında yoğunlaştığı görülmektedir (Açikel ve Ay, 2024; Aydın ve ark., 2021; Gunaningrata ve ark., 2021; Rosli ve Saleh, 2023; Van Bavel ve ark., 2020).

Dahlstrom ve arkadaşları (2012), üniversite öğrencilerinde internet kullanım oranlarının artmasındaki önemli sebeplerden birinin, uygulama çeşitliliği ve internet bağlantılarının olduğunu ifade etmişlerdir. Puspita ve Rohedi (2018) üniversite öğrencilerinin internet kullanım durumlarını incelemişler ve internet teknolojisinden faydalanan üniversite öğrencilerinin %41 ile %56 arasının interneti oyun oynama ve sosyal medya bağımlılığı noktalarında kullandığını ancak %34 gibi bir oranda öğrenmek ve bilgi edinmek amaçlı internet teknolojisinden yararlandığını belirlemişlerdir. Balcı ve Ayhan (2007) üniversite öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmalarında, sosyal kaçış, bilgilenme, boş zamanları değerlendirme,

ekonomik fayda, sosyal etkileşim ve eğlence gibi faktörlerin öğrencilerin internet kullanımını etkilediğini belirlemişlerdir. Reese-Bomhold (2013) üniversite öğrencileri ile yaptıkları çalışmada öğrenciler için internet ve teknoloji kullanımının hem kampüs içinde hem de kampüs dışında bir arkadaş haline geldiğini ifade etmişlerdir. Acet ve arkadaşları (2012) yaptıkları çalışmalarında ise spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin internet kullanımına çoğunlukla sosyal kaçış, bilgi edinme, sosyal etkileşim, chat ve ekonomik fayda gibi sebeplerde yoğunlaştığını belirlemişlerdir. Kurtuldu ve arkadaşları (2023) yapmış oldukları çalışmalarında ise spor bilimlerinde okuyan öğrencilerin teknoloji yönelimleri üzerinde bireysel deneyimler, sosyal atraksiyonlar ve maruz kaldıkları çevresel dinamikler gibi farklı yaşantı süreçlerinin etkili olduğunu belirlemişlerdir. Rosli ve Saleh (2023) çalışmalarında üniversite öğrencilerinin teknolojiyle zenginleştirilmiş öğrenmeyi kabul etmelerine katkı sağlayan faktörleri belirlemeyi amaçlamışlar, motivasyon ve öz yeterlik gibi çeşitli psikolojik değişkenlerin teknoloji destekli öğrenmede etkisi olduğunu belirlemişlerdir.

Günümüzde teknolojinin spor üzerindeki etkisi ile birlikte spor alanında teknolojinin yansımaları kendini göstermekte, hem spor teknolojisinde hem de internet ve teknolojiye değişim ve gelişimler gözlenmektedir. Bu noktada, özellikle ileride yaşamlarını spor alanında yer alan mesleklerden idame ettirecek bireylerin sporda kullanımı vazgeçilmez olan bu kavramlar konusunda algıları ve internet kullanım motivasyonlarının önemli olduğu düşünülmektedir. Konu ile ilgili literatür incelendiğinde teknoloji değer algısı ile internet kullanım motivasyonu arasındaki ilişkiyi ele alan doğrudan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Yani üniversitede öğrenimlerini sürdüren bireylerin teknoloji kullanımına nasıl bir anlam yüklediği teknolojiye yönelim seviyeleri ya da internet kullanımına ilişkin istek ve motivasyon seviyelerini bilmek bu konuda araştırma yapan araştırmacılara onların bu alanlardan ne için ve ne kadar yararlandıkları konusunda bilgi edinmeleri noktasında katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Yine aynı şekilde bireylerin teknoloji ve internete bakış açıları ve onu kullanım alanların belirlenmesi ile üniversitelerde teknoloji ve internet tabanlı derslerin uygulamaları noktasında çalışmalarını sürdüren akademisyenlere ileride yapacakları derslerin/çalışmaların planlanmaları noktasında katkı sağlayabileceği düşünülmüştür. Bu konuda yapılan çalışmalar sayesinde spor bilimleri alanında öğrenimlerini sürdüren öğrencilerin internet ve teknoloji kullanım yönelimleri ve motivasyonları belirlenmeye çalışılan kitlede bir farkındalık oluşturulması, hatta çalışma sonuçlarına göre internet ve teknolojiye bakış açılarında farklı pencereler açılacağı düşünülmektedir. Sonuç olarak bu çalışma ile hem bu kavramlar arasındaki ilişki ve bağlantıyı doğrudan belirlemeye çalışan önceden yapılmış herhangi bir araştırma olmaması hem de bu konuda bundan sonra çalışma yapmak isteyen araştırmacılara ışık tutması açısından bu çalışma önemli ve gerekli görülmüştür. Buradan hareketle bu araştırmanın amacı spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin teknolojik değer yönelimi algısı ile internet kullanımı motivasyonunu cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, sınıf düzeyi, kardeş sayısı ve genel akademik not ortalaması değişkenlerine göre karşılaştırmak ve teknolojik değer yönelimi algısı ile internet kullanımı motivasyonu arasındaki ilişkiyi incelemektir.

METHOD**Araştırma Modeli**

Bu çalışma ilişkisel tarama deseni ile gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırma yöntemlerinden olan ilişkisel tarama deseni iki ya da daha fazla bağımsız değişken arasında bir ilişki ya da bağ olup olmadığını belirlemeyi amaçlayan, deneysel olmayan bir desendir (Büyüköztürk ve ark., 2018; Ocak, 2019). Bu modelde, arasında ilişkiye bakılan değişkenler ayrı ayrı sembolleştirilir. İlişkisel tarama modelinde, bulunan ilişkiler gerçek bir neden-sonuç ilişkisi olarak yorumlanmamakla birlikte bir değişkendeki durumun bilinmesi ile diğerinin hakkında kesitirim yapılmasına olarak vermektedir (Karasar, 2020).

Evren-Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesi'nde yedi farklı ilde (Düzce, Bolu, Zonguldak, Karabük, Bartın, Kastamonu, Sinop) yer alan üniversitelerin spor bilimleri fakülteleri veya beden eğitimi ve spor yüksekokullarında 2023-2024 öğretim yılı bahar döneminde öğrenim gören 4640 öğrenci oluşturmaktadır. Evrendeki birey sayısının 4000 ile 5000 arası olduğu ve anlamlılık düzeyinin 0,05 olarak alındığı çalışmalarda örneklem sayısı minimum 351 ile 588 arasında değişebilir (Çıngı, 1994 akt. Büyüköztürk ve ark., 2018). Bu noktada kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen örneklem grubunu Düzce Üniversitesi, Kastamonu Üniversitesi ve Karabük Üniversitesi'nde aynı yıl, aynı dönemde öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 719 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışma grubunun cinsiyet, bölüm, sınıf, kardeş sayısı ve genel not ortalamasına göre dağılımı

Cinsiyet	f	%	Sınıf	f	%
Kadın	294	40.9	1.Sınıf	176	24.5
Erkek	425	59.1	2.Sınıf	177	24.6
Bölüm			3.Sınıf	204	28.4
Antrenörlük Eğitimi	320	44.5	4.Sınıf	162	22.5
Beden Eğitimi ve Spor	156	21.7	Kardeş Sayısı		
Spor Yöneticiliği	243	33.8	1	44	6.1
GANO			2	235	32.6
2.5'ten düşük	185	25.7	3	221	30.7
2.5'ten yüksek	534	74.3	4	130	18
Toplam	719	100	5 ve üzeri	44	6.1
			Toplam	719	100

GANO: Genel Akademik Not Ortalaması

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan erkek öğrencilerin sayısının kadın öğrencilerin sayısından fazla olduğu, araştırmaya en fazla üçüncü sınıf öğrencilerinin ve spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin katılım gösterdiği görülmektedir. Yine araştırmaya katılan öğrencilerden iki kardeş olanların çoğunlukta olduğu ve öğrencilerin çoğunun genel akademik not ortalamalarının 2,5'ten yüksek olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak katılımcıların demografik bilgilerini belirlemek amacıyla hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, Teknolojik Değer Yönelimi Algısı Ölçeği ve İnternet Kullanım Motivasyonu Ölçeği kullanılmıştır. Veri toplama araçları ile ilgili bilgiler aşağıda yer almaktadır:

Kişisel Bilgi Formu

Kişisel Bilgi Formu araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Formda öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi, öğrenim gördükleri bölüm, genel akademik not ortalamaları ve kardeş sayılarını belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.

Teknolojik Değer Yönelimi Algısı Ölçeği (TDYA): Teknolojik Değer Yönelimi Algısı Ölçeği Yıldırım ve arkadaşları (2023) tarafından geliştirilen beşli Likert tipi bir ölçektir. Ölçek 12 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır; Dostluk-dürüstlük ve sorumluluğa olumsuz etki (1-4 maddeler), Değerlerin geneline olumsuz etki (5-8. maddeler) ve Bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki (9-12. maddeler). Ölçekte 8 adet ters puanlanan madde bulunmaktadır. Ölçeğin puanlaması 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kararsızım, 4-Katılıyorum ve 5-Kesinlikle Katılıyorum şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 12, en yüksek puan 60'tır. Dostluk-dürüstlük ve sorumluluğa olumsuz etki alt boyutuna ait Cronbach's Alpha değeri 0,747, değerlerin geneline olumsuz etki alt boyutuna ait Cronbach's Alpha değeri 0,683, bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki alt boyutuna ait Cronbach's Alpha değeri 0,632 ve ölçeğin tamamına ait Cronbach's Alpha değeri 0,75'tir (Yıldırım ve ark., 2023). Mevcut araştırma ölçek toplam puanına ait değer 0,73 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin birinci alt boyutu olan dostluk-dürüstlük ve sorumluluğa olumsuz etki alt boyutunda bu değer 0,76; ölçeğin ikinci alt boyutu olan değerlerin geneline olumsuz etki alt boyutunda bu değer 0,80; ölçeğin üçüncü alt boyutu olan bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki alt boyutunda bu değer 0,70 olarak hesaplanmıştır.

İnternet Kullanım Motivasyonu Ölçeği (İKM): İnternet Kullanım Motivasyonu Ölçeği Rosell ve arkadaşları (2022) tarafından geliştirilmiş ve Kuşçi ve Arpacı (2023) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Ölçek 20 madde ve beş faktörden oluşmaktadır. Geliştirme (1-6-14-20. maddeler), Başa çıkma (2-4-5-15. maddeler), Sosyal (3-9-10-13. maddeler), Uyuma-uyum sağlama (7-12-16-18. maddeler) ve Fayda (8-11-17-19 maddeler) ölçeğin alt boyutlarını oluşturmaktadır. Ölçeğin puanlaması 1-Hiçbir zaman, 2-Nadiren, 3-Bazen, 4-Çoğu zaman ve 5-Her zaman şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 20, en yüksek puan 100'dür. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Ölçeğin alt boyutlarına ait Cronbach's Alpha değerleri 0,719 ile 0.801 arasında değişmektedir ve ölçeğin tamamına ait Cronbach's Alpha değerleri ise 0,876'dır (Kuşçi ve Arpacı, 2023). Mevcut araştırma ölçek toplam puanına ait değer 0,83 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin birinci alt boyutu olan geliştirme alt boyutu için bu değer 0,78; ikinci alt boyutu olan başa çıkma için bu değer 0,77; üçüncü alt boyut olan sosyal için bu değer 0,75, dördüncü alt boyut olan uyuma-uyum için bu değer 0,73 ve beşinci alt boyut olan fayda için bu değer 0,73 olarak hesaplanmıştır.

Araştırma Yayın Etiği

Bu araştırma, Düzce Üniversitesi Etik Kurul Başkanlığı'nın 25/04/2024 tarihli 2024/104 sayılı kararı ile alınan izinle yürütölmüştür.

Verilerin Toplanması

Veriler araştırmacılar tarafından 2023-2024 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde yüz yüze toplanmıştır. Öncelikle üç üniversitede yer alan ve veri toplanan bölümlerin ders programları incelenmiş, bölümlerde veri toplanması hedeflenen ders günü ve saatindeki ders sorumlusundan veri toplamadan önce gerekli izinler alınmıştır. Öğrenciler çalışmanın amacı

hakkında bilgilendirilmiş ve veriler, derse başlanmadan önce sınıf ortamında toplanmıştır. Öğrencilere anlaşılmayan bir nokta olup olmadığı sorulmuş, var ise anlaşılmayan noktalar ile ilgili açıklamalar yapılmış ve veri toplama araçları öğrencilere dağıtılmıştır. Öğrencilerin veri toplama araçlarını tamamlamaları ortalama 15-20 dakika aralığında sürmüştür.

Verilerin Analizi

Çalışmanın elde edilen verilerin istatistiksel analizleri SPSS 26 programı ile yapılmıştır. Verilerin (f) frekans, (%) yüzde ve (\bar{X}) aritmetik ortalamaları alınmıştır. Verilerin normal dağılım özelliği gösterip göstermediğini test etmek amacıyla TDYA ve İKM'nin ölçekleri ve ölçeklerin alt boyutlarına ait basıklık ve çarpıklık değerlerine bakılmış ve sonuçlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. TDYA ve İKM'nin ana ve alt boyutlarına ait çarpıklık ve basıklık değerleri

Ölçek	Alt Boyutlar	n	\bar{X}	S	Çarpıklık	Basıklık		
Teknolojik Değer Yönelimi Algı Ölçeği	Dostluk-Dürüstlük ve Sorumluluğa Olumsuz Etki	719	11.40	3.64	0.31	0.09	-0.05	0.18
	Değerlerin Geneline Olumsuz Etki	719	9.25	3.70	0.51	0.09	-0.07	0.18
	Bilgiye Erişim ve Yardımseverliğe Olumlu Etki	719	14.11	3.33	-0.21	0.09	-0.12	0.18
	Toplam Puan	719	34.76	6.75	0.37	0.09	1.05	0.18
İnternet Kullanım Motivasyonu Ölçeği	Geliştirme	719	15.21	3.68	-0.62	0.09	-0.07	0.18
	Başa Çıkma	719	12.55	4.15	-0.07	0.09	-0.61	0.18
	Sosyal	719	10.32	4.14	0.31	0.09	-0.69	0.18
	Uyum	719	9.52	4.08	0.56	0.09	-0.50	0.18
	Fayda	719	15.42	3.58	-0.54	0.09	-0.29	0.18
Toplam Puan	719	63.12	13.85	0.21	0.09	0.13	0.18	

Tablo 2'de verilerin normal dağılıp dağılmadığını kontrol etmek amacıyla alt boyutlar ve ölçek toplam puanlarının çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve değerlerin -1.5 ile +1.5 arası değerler aldığı belirlenmiştir. Normal dağılımda basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1.5 ve +1.5 arasında olması gerektiği için (Tabachnick ve Fidell, 2013), çalışmada gruplar arasındaki farkların belirlenmesinde parametrik testler olan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve bağımsız gruplar arası t testinin kullanılmasına karar verilmiştir. Anlamlı farkın tespit edildiği durumlarda bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için karşılaştırılan grup sayısı beşten fazla olmadığından (Alpar, 2018) Bonferroni testi uygulanmıştır. Ayrıca teknolojik değer yönelimi algısı ile internet kullanım motivasyonu arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon testi kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

Aşağıda katılımcıların ölçeklerden aldığı puan ortalamaları, çalışmadan elde edilen cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, sınıf düzeyi, kardeş sayısı ve genel akademik not ortalamasına ait bulgular ve katılımcıların TDYA ile İKM arasındaki ilişkiye ait bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 3. Katılımcıların ölçeklerden ve ölçeklerin alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları

Ölçek	Alt Boyutlar (n=719)	Min.	Maks.	\bar{X}	S
TDYA	Dostluk-Dürüstlük ve Sorumluluğa Olumsuz Etki	4	20	11.40	3.64
	Değerlerin Geneline Olumsuz Etki	4	20	9.25	3.70
	Bilgiye Erişim ve Yardımseverliğe Olumlu Etki	4	20	14.11	3.33
	Toplam Puan	14	60	34.76	6.75
	Geliştirme	4	20	15.21	3.68
İKM	Başta Çıkma	4	20	12.55	4.15
	Sosyal	4	81	10.42	4.91
	Uyum	4	20	9.52	4.08
	Fayda	4	20	15.42	3.58
	Toplam Puan	25	117	63.12	13.85

Not: TDYA: Teknolojik Değer Yönelimi Algı Ölçeği, İKM: İnternet Kullanım Motivasyonu Ölçeği

Tablo 3'te araştırmaya katılan öğrencilerin ölçeklerden aldıkları puanların aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları yer almaktadır. Buna göre öğrencilerin aldıkları puanlar TDYA'da Dostluk-Dürüstlük ve Sorumluluğa Olumsuz Etki alt boyutunda 11.40 ± 3.64 ; Değerlerin Geneline Olumsuz Etki alt boyutunda 9.25 ± 3.69 ; Bilgiye Erişim ve Yardımseverliğe Olumlu Etki alt boyutunda 14.11 ± 3.33 ve ölçek toplam puanında 34.76 ± 6.74 şeklindedir. İKM'de ise geliştirme alt boyutunda 15.21 ± 3.67 ; başta çıkma alt boyutunda 12.55 ± 4.14 ; sosyal alt boyutunda 10.42 ± 4.91 ; uyum alt boyutunda 9.52 ± 4.07 , fayda alt boyutunda 15.42 ± 3.57 ve ölçek toplam puanında 63.11 ± 13.84 şeklindedir.

Tablo 4. Katılımcıların cinsiyete göre TDYA ve İKM ölçeklerinin alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyut	Cinsiyet	n	\bar{X}	S	t	SD	p
TDYA	Dostluk-Dürüstlük ve Sorumluluğa Olumsuz Etki	Kadın	294	11.68	3.69	1.7	717	0.09
		Erkek	425	11.21	3.6			
	Değerlerin Geneline Olumsuz Etki	Kadın	294	9.55	3.88	1.82	717	0.07
		Erkek	425	9.04	3.56			
	Bilgiye Erişim ve Yardımseverliğe Olumlu Etki	Kadın	294	13.74	3.5	-2.45	717	0.01*
Erkek		425	14.36	3.19				
Toplam Ölçek Puanı	Kadın	294	34.97	7.08	0.7	717	0.48	
	Erkek	425	34.61	6.51				
İKM	Geliştirme	Kadın	294	14.57	3.77	-3.91	717	0.00*
		Erkek	425	15.65	3.55			
	Başta Çıkma	Kadın	294	12.07	4.11	-2.57	717	0.01*
		Erkek	425	12.88	4.14			
	Sosyal	Kadın	294	9.86	4.02	-2.55	717	0.01*
		Erkek	425	10.8	5.41			
	Uyum	Kadın	294	9.29	4.02	-1.26	717	0.21
		Erkek	425	9.68	4.12			
	Fayda	Kadın	294	15.14	3.85	-1.67	573.99	0.10
		Erkek	425	15.61	3.37			
Toplam Ölçek Puanı	Kadın	294	60.94	13.76	-3.54	717	0.00*	
	Erkek	425	64.63	13.73				

*p < 0.05

Tablo 4’te katılımcıların cinsiyet durumlarına göre TDYA ve İKM ölçeklerinin alt boyut ve toplam puanlarının karşılaştırılması görülmektedir. Bu sonuçlara göre TDYA Ölçeği “Bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki” alt boyutunda erkekler lehine anlamlı sonuçlar çıkmışken ($t_{(717)}=-2.45$, $p<0.05$), diğer alt boyut ve toplam ölçek puanında gruplar benzer sonuçlar almıştır ($p>0.05$). İKM ölçeğinde ise “Geliştirme” ($t_{(717)}=-3.91$, $p<0.05$), “Başa Çıkma” ($t_{(717)}=-2.57$, $p<0.05$), “Sosyal” ($t_{(717)}=-2.55$, $p<0.05$) ve toplam ölçek puanında yine erkekler lehine anlamlı sonuçlar ortaya çıkmışken ($t_{(717)}=-3.54$, $p<0.05$), diğer alt boyutlarda gruplar arasında cinsiyete göre anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 5. Katılımcıların öğrenim gördükleri bölüme göre TDYA ve İKM alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyut	Bölüm	n	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
TDYA	Dostluk-Dürüstlük ve Sorumluluğa Olumsuz Etki	1	320	Gruplar Arası	87.26	2	43.63			
		2	156	Gruplar İçi	9427.38	716	13.17	3.31	0.04	1-3
		3	243	Toplam	9514.64	718				
	Değerlerin Geneline Olumsuz Etki	1	320	Gruplar Arası	144.88	2	72.44			
		2	156	Gruplar İçi	9672.06	716	13.51	5.36	0	1-3
		3	243	Toplam	9816.94	718				
	Bilgiye Erişim ve Yardımseverliğe Olumlu Etki	1	320	Gruplar Arası	16.13	2	8.07			
		2	156	Gruplar İçi	7954.19	716	11.11	0.73	0.48	
		3	243	Toplam	7970.32	718				
	Toplam Ölçek Puanı	1	320	Gruplar Arası	322.33	2	161.16			
		2	156	Gruplar İçi	32348.53	716	45.18	3.57	0.03	1-3
		3	243	Toplam	32670.85	718				
İKM	Geliştirme	1	320	Gruplar Arası	107.29	2	53.65			
		2	156	Gruplar İçi	9609.99	716	13.42	4.00	0.02*	2-1
		3	243	Toplam	9717.29	718				
	Başarıya	1	320	Gruplar Arası	5.02	2	2.51			
		2	156	Gruplar İçi	12332.87	716	17.22	0.15	0.86	
		3	243	Toplam	12337.9	718				
	Sosyal	1	320	Gruplar Arası	35.84	2	17.92			
		2	156	Gruplar İçi	17276.99	716	24.13	0.74	0.48	
		3	243	Toplam	17312.83	718				
	Uyum	1	320	Gruplar Arası	42.54	2	21.27			
		2	156	Gruplar İçi	11894.83	716	16.61	1.28	0.28	
		3	243	Toplam	11937.37	718				
Fayda	1	320	Gruplar Arası	89.26	2	44.63				
	2	156	Gruplar İçi	9103.57	716	12.71	3.51	0.03*	3-1	
	3	243	Toplam	9192.83	718					
		Toplam	719							

Not: 1: Antrenörlük Eğitimi, 2: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, 3: Spor Yöneticiliği, * $p<0.05$

Tablo 5. Devamı...

Ölçek	Alt Boyut	Bölüm	n	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
İKM	Toplam Ölçek Puanı	1	320	Gruplar Arası	23.95	2	11.98			
		2	156	Gruplar İçi	137693	716	192.31	0.06	0.94	
		3	243	Toplam	137717	718				
		Toplam		719						

Not: 1: Antrenörlük Eğitimi, 2: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, 3: Spor Yöneticiliği, *p<0.05

Tablo 5'te katılımcıların öğrenim gördüğü bölümlere göre TDYA ve İKM alt boyutlarının ve toplam puanının karşılaştırılması görülmektedir. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda TDYA alt boyutlarında “Dostluk-dürüstlük ve sorumluluğa olumsuz etki” [$F_{(2-716)}=3.31$; $p<0.05$], (Antrenörlük Eğitimi= $Ort.=11.63$, $S=3.55$, $BES=Ort.=11.68$, $S=3.54$, Spor Yöneticiliği= $Ort.=10.91$, $S=3.78$) “Değerlerin geneline olumsuz etki” [$F_{(2-716)}=5.36$; $p<0.05$], (Antrenörlük Eğitimi= $Ort.=9.75$, $S=3.63$, $BES=Ort.=8.96$, $S=3.54$, Spor Yöneticiliği= $Ort.=8.79$, $S=3.82$) ve TDYA toplam ölçek puanlarında [$F_{(2-716)}=3.57$; $p<0.05$], (Antrenörlük Eğitimi= $Ort.=35.55$, $S=6.28$, $BES=Ort.=34.99$, $S=7.14$, Spor Yöneticiliği= $Ort.=33.84$, $S=7$) gruplar arasında anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Tukey analizi ile yapılan ikili karşılaştırmalar sonucunda bu farkların “Antrenörlük Eğitimi Bölümü” ve “Spor Yöneticiliği Bölümü” arasında “Antrenörlük Eğitimi Bölümü” lehine olduğu görülmüştür. “Bilgiye Erişim ve Yardımseverliğe Olumlu Etki” alt boyutunda ise gruplar birbirine yakın sonuçlar almıştır ($p>0.05$).

Katılımcıların öğrenim gördüğü bölümlere göre İKM toplam puan ve alt boyutlarının karşılaştırmalarına bakıldığında ise “Geliştirme” (Antrenörlük Eğitimi= $Ort.=14.82$, $S=4.02$, $BES=Ort.=15.79$, $S=3.18$, Spor Yöneticiliği= $Ort.=15.36$, $S=3.45$) ve “Fayda” (Antrenörlük Eğitimi= $Ort.=15.03$, $S=3.64$, $BES=Ort.=15.69$, $S=3.6$, Spor Yöneticiliği= $Ort.=15.76$, $S=3.45$) alt boyutlarında gruplar arasında anlamlı farklar belirlenmiştir ($p<0.05$). Yapılan ikili karşılaştırmalar sonunda bu farkların “Geliştirme” alt boyutunda “Beden Eğitimi ve Spor Bölümü” ve “Antrenörlük Eğitimi Bölümü” arasında “Beden Eğitimi ve Spor Bölümü” lehine [$F_{(2-716)}=4.00$; $p<0.05$]. “Fayda” alt boyutunda ise “Spor Yöneticiliği” ve “Antrenörlük Eğitimi Bölümü” arasında “Spor Yöneticiliği Bölümü” lehine [$F_{(2-716)}=3.51$; $p<0.05$] olduğu görülmüştür. Diğer alt boyutlarda ise gruplar arasında anlamlı bir sonuca ulaşamamıştır ($p>0.05$).

Tablo 6. Katılımcıların öğrenim gördükleri sınıfa göre TDYA ve İKM alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek	Altboyut	Sınıf	n	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
TDYA	Dostluk-Dürüstlük ve Sorumluluğa Olumsuz Etki	1.sınıf	176	Gruplar içi	44.54	3	14.85	1.12	0.34	
		2.sınıf	177							
		3.sınıf	204							
		4.sınıf	162							
		Toplam	719							
	Değerlerin Geneline Olumsuz Etki	1.sınıf	176	Gruplar içi	38.35	3	12.78	0.93	0.42	
		2.sınıf	177							
		3.sınıf	204							
		4.sınıf	162							
		Toplam	719							
	Bilgiye Erişim ve Yardımseverliğe Olumlu Etki	1.sınıf	176	Gruplar içi	68.05	3	22.68	2.05	0.11	
		2.sınıf	177							
3.sınıf		204								
4.sınıf		162								

Tablo 6. Devamı...

Ölçek	Altboyut	Sınıf	n	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
TDYA	Toplam Ölçek Puanı	Toplam	719	Toplam	7.970.32	718				
		1.sınıf	176	Gruplar içi	152.38	3	50.79	1.12	0.34	
		2.sınıf	177							
		3.sınıf	204	Gruplar arası	32.518.47	715	45.48			
		4.sınıf	162							
		Toplam	719	Toplam	32.670.85	718				
İKM	Geliştirme	1.sınıf	176	Gruplar içi	128.50	3	42.83	3.19	0.02*	1-2
		2.sınıf	177							
		3.sınıf	204	Gruplar arası	9.588.79	715	13.41			
		4.sınıf	162							
	Toplam	719	Toplam	9.717.29	718					
	Başarıçıkma	1.sınıf	176	Gruplar içi	125.94	3	41.98	2.46	0.06	
		2.sınıf	177							
	Başarıçıkma	3.sınıf	204	Gruplar arası	12.211.96	715	17.08			
		4.sınıf	162							
	Toplam	719	Toplam	12.337.90	718					
	Sosyal	1.sınıf	176	Gruplar içi	277.83	3	92.61	3.89	0.01*	3-1
		2.sınıf	177							
		3.sınıf	204	Gruplar arası	17.034.99	715	23.83			
		4.sınıf	162							
	Toplam	719	Toplam	17.312.83	718					
	Uyum	1.sınıf	176	Gruplar içi	91.84	3	30.61	1.85	0.14	
		2.sınıf	177							
		3.sınıf	204	Gruplar arası	11.845.54	715	16.57			
		4.sınıf	162							
	Toplam	719	Toplam	11.937.37	718					
	Fayda	1.sınıf	176	Gruplar içi	70.60	3	23.53	1.84	0.14	
		2.sınıf	177							
		3.sınıf	204	Gruplar arası	9.122.23	715	12.76			
		4.sınıf	162							
Toplam	719	Toplam	9.192.83	718						
Toplam Ölçek Puanı	1.sınıf	176	Gruplar içi	1.739.67	3	579.89	3.05	0.03*	3-2	
	2.sınıf	177								
	3.sınıf	204	Gruplar arası	135.977.28	715	190.18				
	4.sınıf	162								
Toplam	719	Toplam	137.716.95	718						

*p<0.05

Tablo 6’da katılımcıların TDYA ve İKM alt boyut puanlarının öğrenim gördükleri sınıfa göre karşılaştırılmaları görülmektedir. Bu sonuçlara göre TDYA alt boyut puanlarında ve toplamda ölçek puanında gruplar benzer sonuçlar almıştır ($p>0.05$). İKM ölçeği “Geliştirme” alt boyutunda 1.sınıflar ve 2. sınıflar arasında 1.sınıflar lehine [$F_{(3-715)}=3.19$; $p<0.05$] , (1.Sınıf= $Ort.=15.66$, $S=3.68$, 2. Sınıf= $Ort.=14.53$, $S=3.83$, 3. Sınıf= $Ort.=15.2$, $S=3.57$, 4. Sınıf= $Ort.=15.48$, $S=3.57$), “Sosyal” alt boyutunda 3. sınıflar ve 1. sınıflar arasında 3.sınıflar lehine [$F_{(3-715)}=3.89$; $p<0.05$], (1.Sınıf= $Ort.=9.49$, $S=4$, 2. Sınıf= $Ort.=10.32$, $S=3.96$, 3. Sınıf= $Ort.=111.2$, $S=6.54$, 4. Sınıf= $Ort.=10.54$, $S=4.17$) ve “Toplam” ölçek puanında 3.sınıflar ve 2. sınıflar arasında yine 3.sınıflar lehine anlamlı farklar çıkmıştır [$F_{(3-715)}=3.05$; $p<0.05$], (1.Sınıf= $Ort.=62.3$, $S=13.74$, 2. Sınıf= $Ort.=61.03$, $S=13.57$, 3. Sınıf= $Ort.=65.05$, $S=14.33$, 4. Sınıf= $Ort.=63.85$, $S=13.39$), “Başa Çıkma”, “Uyum” ve “Fayda” alt boyutlarında ise gruplar benzer sonuçlar almıştır ($p>0.05$).

Tablo 7. Katılımcıların genel not ortalamalarına göre TDYA ve İKM alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	GANO	n	\bar{X}	S	Standart Hata	t	SD	p	
TDYA	Dostluk-Dürüstlük ve Sorumluluğa Olumsuz Etki	2.5'ten Düşük	183	11.19	3.35	0.25	-0.96	348.95	0.34	
		2.5'ten Yüksek	534	11.48	3.74	0.16				
TDYA	Değerlerin Geneline Olumsuz Etki	2.5'ten Düşük	183	9.36	3.79	0.28	0.44	715.00	0.66	
		2.5'ten Yüksek	534	9.22	3.67	0.16				
	Bilgiye Erişim ve Yardımseverliğe Olumlu Etki	2.5'ten Düşük	183	13.58	3.46	0.26	-2.50	715.00	0.01*	
		2.5'ten Yüksek	534	14.29	3.28	0.14				
İKM	Toplam Ölçek Puanı	2.5'ten Düşük	183	34.13	6.34	0.47	-1.48	715.00	0.14	
		2.5'ten Yüksek	534	34.99	6.88	0.30				
İKM	Geliştirme	2.5'ten Düşük	183	15.20	3.76	0.28	-0.05	715.00	0.96	
		2.5'ten Yüksek	534	15.22	3.65	0.16				
	Başarıya	2.5'ten Düşük	183	12.78	3.99	0.30	0.86	715.00	0.39	
		2.5'ten Yüksek	534	12.48	4.20	0.18				
	Sosyal	2.5'ten Düşük	183	10.51	4.20	0.31	0.72	715.00	0.47	
		2.5'ten Yüksek	534	10.25	4.13	0.18				
	Uyum	2.5'ten Düşük	183	9.57	4.00	0.30	0.21	715.00	0.83	
		2.5'ten Yüksek	534	9.50	4.11	0.18				
	Fayda	2.5'ten Düşük	183	15.11	3.68	0.27	-1.33	715.00	0.18	
		2.5'ten Yüksek	534	15.52	3.54	0.15				
	İKM	Toplam Ölçek Puanı	2.5'ten Düşük	183	63.18	13.95	1.03	0.18	715.00	0.86
			2.5'ten Yüksek	534	62.97	13.64	0.59			

Not: GANO: Genel Akademik Not Ortalaması, *p <0.05

Tablo 7’de katılımcıların genel not ortalamalarına göre TDYA ve İKM alt boyut puanlarının karşılaştırılması görülmektedir. TDYA da “Bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki” alt boyutunda erkekler kadınlara oranla pozitif ve anlamlı olarak ayrılmışken ($t_{(715)}=-2.50$, $p<0.05$), diğer alt boyutlarda toplam ölçek puanında gruplar benzer sonuçlar almıştır ($p>0.05$). İKM toplam ölçek puanında ve tüm alt boyutlarında gruplar arasında yine anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$).

Tablo 8. Katılımcıların kardeş sayılarına göre TDYA ve İKM alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyut	Kardeş Sayısı	n	\bar{X}	S	Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	SD	Kareler Ort.	F	p	Fark	
TDYA	Dostluk-Dürüstlük ve Sorumluluğa Olumsuz Etki	1	44	11.64	4.34	Gruplar içi	18.83	4	4.71	0.35	0.84		
		2	235	11.27	3.59								
		3	221	11.6	3.39								
		4	130	11.24	3.91								
		5 ve üzeri	89	11.36	3.63	Gruplar arası	9495.81	714	13.14				
						Toplam	9514.64	718					
DYA	Değerlerin Genelinde Olumsuz Etki	1	44	9.2	4.01	Gruplar içi	38.35	4	21.39	1.57	0.18		
		2	235	9.29	3.72								
		3	221	9.44	3.69								
		4	130	8.57	3.41								
		5 ve üzeri	89	9.69	3.86	Gruplar arası	9731.39	714	13.63				
							Toplam	9816.94	718				
	Bilgiye Erişim ve Yardımseverliğe Olumlu Etki	1	44	14.27	3.59	Gruplar içi	83.99	4	21.00	1.9	0.11		
		2	235	14.43	3.18								
		3	221	13.86	3.12								
		4	130	14.34	3.61								
		5 ve üzeri	89	13.46	3.61	Gruplar arası	7886.33	714	11.05				
							Toplam	7970.32	718				
	Toplam Ölçek Puanı	1	44	35.11	7.36	Gruplar içi	78.14	4	19.54	0.43	0.79		
		2	235	35	6.84								
		3	221	34.9	6.38								
4		130	34.15	6.17									
5 ve üzeri		89	34.51	7.89	Gruplar arası	32592.71	714	45.65					
						Toplam	32670.85	718					
İKM	Geliştirme	1	44	15.68	3.75	Gruplar içi	228.86	4	57.21	4.31	0.00*	2-4/5 ve üzeri	
		2	235	15.86	3.32								
		3	221	15.16	3.89								
		4	130	14.52	3.62								
		5 ve üzeri	89	14.39	3.82	Gruplar arası	9488.43	714	13.29				
							Toplam	9717.29	718				
	Başarı Çıkma	1	44	13.95	3.77	Gruplar içi	128.55	4	32.14	1.88	0.11		
		2	235	12.68	4.23								
		3	221	12.4	4.06								
		4	130	12.51	4.34								
		5 ve üzeri	89	11.94	3.91	Gruplar arası	12209.34	714	17.10				
							Toplam	12337.90	718				
	Sosyal	1	44	12.95	11.06	Gruplar içi	363.32	4	90.83	3.83	0.00*	1-2/3/4/5 ve üzeri	
		2	235	10.62	4.6								
		3	221	10.21	4.03								
4		130	9.98	3.9									
5 ve üzeri		89	9.79	3.69	Gruplar arası	16949.50	714	23.74					
						Toplam	17312.83	718					
Uyum	1	44	10.66	4.38	Gruplar içi	161.91	4	40.48	2.45	0.04*	2-4/5 ve üzeri		
	2	235	9.95	4.19									
	3	221	9.05	3.76									
	4	130	9.22	4.26									
	5 ve üzeri	89	9.46	3.96	Gruplar arası	11775.46	714	16.49					
						Toplam	11937.37	718					
Fayda	1	44	15.16	3.85	Gruplar içi	161.51	4	40.38	3.19	0.01*	2-5 ve üzeri		
	2	235	15.91	3.26									
	3	221	15.46	3.64									
	4	130	15.25	3.51									
	5 ve üzeri	89	14.37	3.99	Gruplar arası	9031.32	714	12.65					
						Toplam	9192.83	718					
Toplam Ölçek Puanı	1	44	68.41	14.13	Gruplar içi	3471.49	4	867.87	4.62	0.00*			
	2	235	65.02	14.44									
	3	221	62.28	13.21									
	4	130	61.48	13.92									
	5 ve üzeri	89	59.96	12.36	Gruplar arası	134245.46	714	188.02					
						Toplam	137716.95	718					

*p<0.05

Tablo 8’de katılımcıların kardeş sayılarına göre TDYA ve İKM alt boyut puanlarının karşılaştırmaları görülmektedir. TDYA alt boyut puanlarında ve toplamda ölçek puanında

gruplar benzer sonuçlar almıştır ($p>0.05$). İKM ölçeği “Geliştirme” alt boyutunda 2 kardeşi olanlar 4 ile 5 ve üzeri kardeşi olanlar arasında 2 kardeşi olanların lehine [$F_{(4-714)}= 4.31$; $p<0.05$], (1= *Ort.*=15.68, *S*=3.75, 2= *Ort.*=15.86, *S*=3.32, 3 *Ort.*=15.16, *S*=3.89, 4= *Ort.*=14.52, *S*=3.62, 5 ve üzeri= *Ort.*=14.39, *S*=3.82), “Sosyal” alt boyutunda 1 kardeşi olanlar diğer tüm gruplar arasında 1 kardeşi olanların lehine [$F_{(4-714)}=3.83$; $p<0.05$], (1= 12,95±11,06, 2= 10,62±4,60, 3= 10,21±4,03, 4= 9,98±3,9, 5 ve üzeri=9,79±3,69), “Fayda” alt boyutunda 2 kardeşi olanlar 5 ve üzeri kardeşi olanlar arasında 2 kardeşi olanların lehine [$F_{(4-714)}= 3.19$; $p<0.05$], (1= 15,16±3,85, 2= 15,91±3,26, 3= 15,46±3,64, 4= 15,25±3,51, 5 ve üzeri=14,73±3,99), “İKM Toplam Ölçek” puanında ise 1 kardeşi olanlar 4 kardeşi ve 5 ve üzeri kardeşi olanlar arasında 1 kardeşi olanların lehine 2 kardeşi olanlar 5 ve üzeri kardeşi olanlar arasında 2 kardeşi olanların lehine [$F_{(4-714)}= 3.62$; $p<0.05$] pozitif ve anlamlı farklar ortaya çıkmıştır. İKM “Başa Çıkma” alt boyutunda tüm gruplar yine birbirine yakın sonuçlar almıştır ($p>0.05$).

Tablo 9. TDYA ve İKM ölçek alt boyutları ve toplam puanları arasındaki ilişki için yapılan korelasyon analizi sonuçları

		İKM						
		Geliştirme	Başa çıkma	Sosyal	Uyma/Uyum sağlama	Fayda	Toplam Puan	
TDYA	Dostluk-Dürüstlük ve Sorumluluğa olumsuz etki	r	-,065	-,125	-,139	-,113	-,067	-,154
		p	,084	,001**	,000**	,002*	,072	,000**
	Değerlerin geneline olumsuz etki	r	-,112	-,023	,029	,136	-,186	-,035
		p	,003*	,538	,444	,000**	,000**	,352
	Bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki	r	,337	,197	,079	,023	,379	,281
		p	,000**	,000**	,034*	,534	,000**	,000**
	Toplam Puan	r	,070	,017	-,020	,025	,049	,037
	p	,059	,641	,586	,506	,190	,326	

Not: İKM= İnternet Kullanım Motivasyonu, TDYA= Teknolojik Değer Yönelimi Algısı, n=179, * $p<0,05$, ** $p<0,01$

Tablo 9’da TDYA ve İKM ölçek toplam puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan Pearson Momentler Çarpımı korelasyon analizi sonuçları görülmektedir. Analize göre, ölçek alt boyutlarından dostluk dürüstlük ve sorumluluğa olumsuz etki alt boyutu ile başa çıkma ($r=-,125$) sosyal ($r=-,139$), uyma/uyum sağlama ($r=-,113$) ve ölçek toplam puanında ($r=-,154$) anlamlı olmak ile birlikte zayıf ve negatif yönde bir ilişki vardır ($p<0,05$). Değerlerin geneline olumsuz etki alt boyutu ile geliştirme ($r=-,112$) ve faydada ($r=-,186$) negatif yönde, uyma/uyum sağlama ($r=,136$) alt boyutunda pozitif yönde zayıf bir ilişki vardır ($p<0,05$). Bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki alt boyutunda ise geliştirme ($r=,337$), başa çıkma ($r=,197$), sosyal ($r=,079$), fayda ($r=,379$) ve ölçek toplam puanında ($r=,281$) anlamlı olmak ile birlikte zayıf bir ilişki vardır ($p<0,05$). Diğer yandan toplam puanlar açısından incelendiğinde, spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin teknolojik değer yönelimi algısı ile internet kullanımı motivasyonu arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır ($r=0.037$, $p>0.05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin teknolojik değer yönelim algıları ile internet kullanım motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, öncelikle spor bilimleri alanındaki öğrencilerinin cinsiyet, bölüm, sınıf, kardeş sayısı ve GANO değişkenlerine göre teknolojik değer yönelim algıları ve internet kullanım motivasyonları karşılaştırılmıştır.

Spor bilimleri alanında öğrencilerinin ölçeklerden aldıkları puan ortalamaları dikkate alındığında orta düzeyde teknolojik değer yönelimi algılarına ve internet kullanım motivasyonuna sahip oldukları görülmektedir. Bu durum teknoloji ve internet kavramlarının yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmesiyle, bireyler için rutin olarak algılanıyor olması ile açıklanabilir. Nitekim teknolojinin rutin olarak algılandığını ifade eden çalışmalar literatürde mevcuttur (Gürsoy, 2019; Topcu ve Ersoy, 2020). Bu bağlamda spor bilimleri alanındaki öğrenciler teknolojiye ne yönde değer verdikleri ya da hangi amaçla interneti kullandıklarını çok fazla dikkate almamış ve orta düzeyde bir algı/motivasyon geliştirmiş olabilirler.

Çalışmada spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre teknolojik değer yönelimi algılarında, bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki alt boyutunda erkek öğrenciler lehine, internet kullanım motivasyonunda geliştirme, başa çıkma, sosyal alt boyutlarında ve ölçek toplam puanında yine erkek öğrenciler lehine anlamlı bir farka rastlanmıştır. Konu ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde cinsiyet değişkeninin internet kullanım motivasyonu üzerinde etkisi olduğunu belirten çalışmaların var olduğu görülmektedir (Hood ve ark., 2018; Ojo ve ark., 2019). Hood ve arkadaşları (2018), yalnızlık ve çevrimiçi arkadaşlığı cinsiyet değişkeni açısından ele almış ve erkeklerin kadınlara göre yeni çevrimiçi arkadaşlık edinmede daha aktif olduğu vurgusunu yapmıştır. Mevcut araştırmada da erkeklerin sosyallik alt boyutunda kadınlara göre internet kullanım motivasyonlarının yüksek olduğu görülmektedir. Arkadaşlık edinmek de bir sosyallik göstergesi olduğundan dolayı iki çalışmanın birbirini destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Diğer yandan eğlenceli olması, eğlendirici olması, hoş olması gibi sebeplerden dolayı internet kullanıldığı vurgusunu yapan geliştirme alt boyutunda ve depresyon, endişe, üzgün hissetme gibi duygulara vurgu yapılan başa çıkma alt boyutunda erkeklerin daha motive olduğu mevcut çalışmada ortaya konmuştur. Mevcut çalışmayı destekler sonuçların yer aldığı çalışmaların var olduğu görülmektedir (Deatherage ve ark., 2014; Noguti ve ark., akt. Su ve ark., 2020). Diğer yandan teknolojik değer algısı incelendiğinde yine bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki alt boyutunda erkek öğrencilerin daha yüksek skorlara sahip olduğu görülmektedir. Bu durum, erkek öğrencilerin teknolojiyi, öğrenmeyi tetikleyici ve bireyleri bir araya getiren bir unsur olarak algıladıkları şeklinde yorumlanabilir ve erkek öğrencilerin bilgisayar ve öğretim teknolojileri ile ilgili toplumsal cinsiyet algıları ile açıklanabilir. Baran ve arkadaşları (2018), toplumsal cinsiyet algısının bilgisayar ve öğretim teknolojilerinde erkek öğrenciler lehine etki yarattığını ortaya koymuştur. Buna göre erkek öğrenciler kendilerini bilgisayar ve öğretim teknolojileri kullanımını konusunda daha iyi algılamaktadırlar. Erkekler üzerinde etkili olan bu algı, teknolojiyi bilgi konusunda kullanım aracı olarak algılamalarında etkili olmuş olabilir.

Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre teknolojik değer yönelimi algılarında, dostluk-dürüstlük ve sorumluluğa olumsuz etki ve değerlerin geneline olumsuz etki alt boyutları ve ölçek toplam puanında antrenörlük ve spor yöneticiliği bölümü öğrencileri arasında antrenörlük bölümü öğrencileri lehine, internet kullanım motivasyonu geliştirme alt

boyutunda antrenörlük ve öğretmenlik bölümü öğrencileri arasında, öğretmenlik bölümü öğrencileri lehine, fayda alt boyutunda ise antrenörlük ve spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinde spor yöneticiliği bölümü öğrencileri lehine anlamlı bir farka rastlanmıştır. Bölüm değişkeni açısından bakıldığında, antrenörlük bölümü öğrencilerinin spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinden daha yüksek teknolojik değer yönelimi algısına sahip olduğu görülmektedir. Bu durum antrenörlük bölümü öğrencilerinin mesleki anlamda teknolojiye daha çok ihtiyaç duyacakları, bir başka deyişle performans ölçümü, sporcu takibi, antrenman içeriği oluşturma vb. konularda teknolojiden daha çok yararlanabileceği fikri ile açıklanabilir. Bu düşünceyi destekler şekilde antrenörlük bölümünde öğrenim gören öğrencilerin eğitim programları incelendiğinde, teknolojik uygulamaları ve araç-gereçlerin kullanımını gerektirecek derslerin de var olduğu görülmektedir.

Antrenör adaylarında, teknolojinin mesleklerini kolaylaştırıcı ve iyileştirici rolü ve eğitim programları gereği teknoloji ile ilişkili dersler aldıkları dikkate alındığında, teknolojik değer yönelimi algılarının daha yüksek olması beklenen bir durum olarak yorumlanabilir. Performans ve teknoloji ile antrenman ve teknolojinin iç içeliğinin sağladığı faydalara yönelik yapılan pek çok araştırma literatürde mevcuttur (Bozyiğit ve ark., 2012; Mali, 2020; Yıldız ve Algün-Doğu, 2022). Yıldız ve Algün-Doğu (2022), sporda teknoloji kullanımının nasıl algılandığı ile ilgili yürüttükleri çalışmada, sporda teknolojinin bir zorunluluk olduğu ve faydalı olduğu şeklinde görüşlerin sıklıkla ortaya çıktığını vurgulamaktadır. Başka bir çalışmada yine modern teknolojinin optimum performans sağlama ve sakatlık risklerini azaltma olanağı sağladığı ifade edilmektedir (Mali, 2020). Diğer yandan öğrencilerin internet kullanım motivasyonlarına bakıldığında, antrenörlük bölümü öğrencilerine kıyasla öğretmenlik bölümü öğrencileri, geliştirme alt boyutunda daha yüksek skorlara sahip iken, fayda alt boyutunda spor yöneticiliği bölümü öğrencileri daha yüksek skorlara sahiptir. Bu sonuçlara dayanarak, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin interneti daha çok eğlence amaçlı, spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin ise daha çok kolaylaştırıcı amaçlı kullandığı söylenebilir. Bozyiğit ve arkadaşları (2012), beden eğitimi öğretmen adaylarının interneti büyük ölçüde eğlence amaçlı kullandıklarını belirtmektedir. Bu bulgu mevcut çalışmanın bulgularını destekler niteliktedir.

Sınıf düzeyi değişkenine göre internet kullanım motivasyonunda geliştirme alt boyutunda birinci sınıflar ile ikinci sınıflar arasında birinci sınıflar lehine, sosyal alt boyutunda birinci sınıflar ile üçüncü sınıflar arasında üçüncü sınıflar lehine, ölçek toplam puanında ise ikinci sınıflar ile üçüncü sınıflar arasında üçüncü sınıflar lehine anlamlı bir fark vardır. Mevcut çalışmada internet kullanım motivasyonu geliştirme alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin skorlarının yüksek olduğu görülmektedir. Birinci sınıf öğrencilerinin interneti eğlence amaçlı kullanmalarının altında, üniversite yaşantısı ile birlikte yeni bir çevreye adım atmaları ve bu durumun getirdiği adaptasyon sürecinin yattığı söylenebilir. Cengiz ve arkadaşları (2020), üniversite birinci sınıf öğrencilerinin duygusal yalnızlık risklerinin yüksek olduğunu belirtmekte ve buna bağlı olarak da birinci sınıf öğrencilerinin yeni ortamlara adaptasyonlarının sağlanması ile ilgili girişimlerin yapılmasını önermektedir. Bu durum da öğrencileri bu yalnızlığı ortadan kaldırmak için interneti eğlenme amaçlı kullanmaya yöneltmiş olabilir. Diğer yandan üçüncü sınıf öğrencilerinin ise internet kullanım motivasyonu toplam puanlarının ikinci sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum öğrencilerin kariyer planlama durumları ile açıklanabilir. Nitekim Arık ve Seyhan (2016) teknolojinin kariyer planlama üzerinde etkisi olduğunu dile getirmektedir. Bu bilgi doğrultusunda üçüncü sınıf

öğrencileri gelecekle ilgili mesleki anlamda planlamalar yaparken, alanları ile ilgili istihdam durumu, çalışabilecekleri yerleri araştırırken veya internet ve teknolojinin sağlayabileceği mesleki avantajları göz önünde bulundurarak internet kullanımını ile alakalı daha yüksek motivasyona sahip olabilirler.

Öğrencilerin kardeş sayılarına göre internet kullanım motivasyonu incelendiğinde, geliştirme alt boyutunda tek kardeşi olanlar ile 4-5 kardeşi olanlar arasında tek kardeşi olanlar lehine, sosyal alt boyutunda kardeşi olmayanlar ile kardeşi olanlar arasında kardeşi olmayanlar lehine, uyum alt boyutunda tek kardeşi olanlar ile beş kardeşi olanlar arasında tek kardeşi olanlar lehine, ölçek toplam puanında ise kardeşi olmayanlar ile 4-5 kardeşi olanlar arasında kardeşi olmayanlar lehine ve tek kardeşi olanlar ile 5 kardeşi olanlar arasında tek kardeşi olanlar lehine anlamlı bir fark vardır. Araştırmaya katılan öğrencilerde, kardeş sayısının az olmasının internet kullanım motivasyonunu arttıran bir faktör olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum kardeşi olmayan veya bir kardeşi olan öğrencilerin fazla kardeş sayısı olan öğrencilere kıyasla, kendilerini daha yalnız hissetmiş olabileceklerinden kaynaklanıyor olabilir. Nitekim internet kullanım motivasyonu alt boyutlarından geliştirme, sosyal ve fayda alt boyutlarında yine kardeş sayısı az olan öğrencilerin internet kullanım motivasyonları daha yüksek bulunmuştur. Bu bulgu, kardeş sayısı az olan öğrencilerin interneti eğlenmek, sosyalleşmek ve fayda sağlamak amacı ile kullandıkları şeklinde yorumlanabilir. Geçgel ve arkadaşları (2020), tek kardeş veya iki kardeş olan öğretmen adaylarının kardeş sayısı fazla olanlara göre bilgi edinme, gelişim ve iletişim amacıyla interneti etkili bir biçimde kullandıklarını ifade etmektedir. Kardeş sahibi olmanın iletişimi pozitif yönde etkileme, kendini iyi hissetme noktasında etkili olduğu bilinmektedir (LeBouef ve Dworkin, 2021; Lo ve Mar, 2022). Bu noktada kardeş sayısı az olan öğrencilerin internet kullanımını, bazı sosyal, ilişkisel ve duygusal eksiklikleri tamamlamak amacı ile edindikleri motivasyondan kaynaklanıyor olabilir.

Genel akademik not ortalamalarına göre ise yalnızca teknolojik değer yönelimi algısı bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki alt boyutunda genel akademik not ortalaması yüksek olanların lehine anlamlı bir fark vardır. Not ortalaması yüksek olan öğrencilerin teknolojik değer yönelimi algı ölçeğinde bilgiye erişim ve yardımseverliğe olumlu etki alt boyut skorları düşük olan öğrencilere kıyasla daha yüksek bulunmuştur. Bu noktada, yüksek not ortalamasına sahip öğrencilerin teknolojiyi bilgi edinme aracı olarak gördükleri söylenebilir. Rashid ve Asghar (2016), üniversite öğrencilerinde teknoloji kullanımının kendi kendine öğrenmeyi destekleyen yönüne vurgu yapmaktadır. Yine literatüre bakıldığında teknolojinin akademik performans üzerine olumlu etkilerinin olduğunu vurgulayan çalışmalara rastlanmaktadır (Ergül-Sönmez ve Çakır, 2021; Kliziene ve ark., 2021; Martinez-Jimenez ve ark., 2021). Bu bilgiler, teknolojinin akademik performansla sağladığı olumlu etkiler ve başarılı öğrencileri öğrenmeye teşvik edici yönü dikkate alındığında, akademik not ortalaması yüksek olan öğrencilerin teknolojik değer yönelimleri ile ilgili algılarının bilgi edinme yönünde daha yüksek çıkmasını açıklar niteliktedir.

Son olarak araştırmanın çıkış noktasını oluşturan spor bilimleri öğrencilerinin teknolojik değer yönelimleri algıları ile internet kullanım motivasyonları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. İnternet kullanımının yaygınlaşması ile birlikte bu yaygınlaşmanın nedenleri bilgiye erişim, haberdar olma, eğlenme vb. farklı gerekçelere dayandırılrsa da (Balci ve Ayhan, 2007; Diddi ve LaRose, 2006; Kim ve Haridakis, 2009; Roy, 2009); bireylerin teknolojiye yükledikleri olumlu ve/veya olumsuz değerlerin onların interneti hangi

motivasyonla kullandıkları ile ilişkilendirilmediği söylenebilir. Bu durum, öğrencilerin teknoloji kavramını algılayış biçimleri ile açıklanabilir. Karadağ ve ark., (2023) spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin dijital teknoloji ile ilgili metaforik algılarını incelemiş ve öğrencilerin dijital teknolojiyi temel gereksinim olarak gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Başka bir araştırmada Kurt ve Özer (2013) öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik algılarının hayatı kolaylaştırıcı, gerekli vb. kategorilerde toplandığını belirtmekle birlikte internetin bu algıda başı çekmediği görülmektedir. Bu noktada, teknoloji ve internet çok yakın kavramlar olmasına karşın interneti kullanmadaki motivasyon ile teknolojiye verilen değer yönelimi ile ilgili algının birbiri ile anlamlı bir ilişkisinin olmayışının altında yatan sebep, öğrencilerin teknoloji kavramını internet ile sınırlandırmıyor olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

Sonuç olarak spor bilimleri öğrencilerinin ölçeklerden aldıkları puan ortalamaları dikkate alındığında orta düzeyde teknolojik değer yönelim algılarına ve internet kullanım motivasyonuna sahip oldukları ve interneti kullanmadaki motivasyon ile teknolojiye verilen değer yönelimi ile ilgili algının birbiri ile anlamlı bir ilişkisinin olmadığı söylenebilir. Ayrıca erkek öğrencilerin ve kardeş sayısı az olan öğrencilerin teknolojik değer yönelimi algıları ve internet kullanım motivasyonlarının daha yüksek olduğu, daha yüksek not ortalamasına sahip olan öğrencilerin de bilgiye yönelik teknolojik değer yönelimlerinin daha yüksek olduğu söylenebilir. Araştırmada bazı sınırlılıklar bulunmaktadır. Bu araştırma yalnızca Batı Karadeniz Bölgesi ile sınırlandırılmıştır. Farklı bölgelerde yer alan üniversitelerden veri toplanarak bölgeler arası farklılıklar ele alınabilir, teknolojik değer yönelimleri genel değer algısı ile ilişkisine bakılabilir. Ayrıca bu araştırma Spor Bilimleri alanında lisans eğitimi alan öğrenciler ile sınırlandırılmıştır. Alanda lisansüstü eğitim alan öğrenciler ile yürütülecek bir araştırma ile lisansüstü öğrencilerin mevcut durumu ortaya çıkarılabilir ya da lisans öğrencileri ile karşılaştırmalı bir çalışma yürütülebilir.

Çıkar Çatışması: Makalenin yazarları, çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yaşamamıştır

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı: Araştırma Dizaynı ADM, ÖK, EEA ve KA, İstatistik Analiz ÖK, Makalenin Hazırlanması ADM, ÖK, EEA ve KA, Verilerin Toplanması ÖK tarafından gerçekleştirilmiştir

Etik Kurul İzni ile ilgili Bilgiler

Kurul Adı: Düzce Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu

Tarih: 25.04.2024

Sayı/Karar No: 2024 / 104

KAYNAKLAR

- Acet, M., Yücel, S., Ersoy, A., & Akkoyunlu, Y. (2012). Dumlupınar üniversitesi öğrencilerinin internet kullanım ve doyum motivasyonlarının bazı parametreler bakımından incelenmesi. *Uluslararası Hakemli Beşeri ve Akademik Bilimler Dergisi*, 1(1), 118-141.
- Açıkel, A., & Ay, H. (2024). Covid-19 Pandemisinin üniversite öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımlarına etkisi: Bartın Üniversitesi Örneği. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 1-17. <https://doi.org/10.32329/uad.1334249>
- Alpar, R. (2018). *Uygulamalı istatistik ve geçerlik-güvenilirlik*. Detay Yayıncılık
- Amiel, T., & Sargent, L. S. (2004). Individual differences in internet usage motives. *Computers in Human Behavior*, 20, 711-726. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2004.09.002>
- An, F., Xi, L., & Yu, J. (2024). The Relationship between technology acceptance and self-regulated learning: The Mediation roles of intrinsic motivation and learning engagement. *Education and Information Technologies*, 29(3), 2605-2623. <https://doi.org/10.1007/s10639-023-11959-3>
- Arık, N., & Seyhan, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin kariyer planlamasında teknoloji bilgisi ve gelecek beklentilerinin rolü. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(7), 2218-2231.
- Aydın, Y., Karasu, T., & Ülger, E. (2021). Yüksek öğretiminde uzaktan eğitimin imkânı ve karşılaşılan problemler: Muş Alparslan Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi örneği. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(4), 1141-1159. <https://doi.org/10.18506/anemon.762996>
- Balcı, Ş., & Ayhan, B. (2007). Üniversite öğrencilerinin internet kullanım ve doyumları üzerine bir saha araştırması. *Selçuk İletişim*, 5(1), 174-197.
- Baran, B., Siyez, D. M., & Kaptanoğlu, Ş. N. (2018). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri toplumsal cinsiyet eşitliği algı (böte-tce algı) ölçeğinin geliştirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 137-150. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.316164>
- Blank, G., & Lutz, C. (2018). Benefits and harms from Internet use: A Differentiated analysis of Great Britain. *New Media & Society*, 20(2), 618-640. <https://doi.org/10.1177/1461444816667135>
- Bozyiğit, E., Ağbuğa, B., & Uysal, U. (2012). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin internet kullanımına yönelik tutumları ve internet'i kullanım amaçları. *Journal of Internet Applications and Management*, 3 (1), 31-44. <https://doi.org/10.5505/iuyd.2012.58077>
- Bulduklu, Y., & Özer, N. P. (2016). Gençlerin akıllı telefon kullanım motivasyonları. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(8), 2963-2986. <https://doi.org/10.15869/itobiad.265374>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem.
- Cengiz, B., Ayar, D., Arkan, G. & Bektaş, İ. (2020). Hemşirelik öğrencilerinin sosyal, duygusal yalnızlık düzeyleri ve yeme davranışlarının incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 13(1), 2-9.
- Chopik, W. J. (2016). The Benefits of social technology use among older adults are mediated by reduced loneliness. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 19(9), 551-556. <https://doi.org/10.1089/cyber.2016.0151>
- Coşkun, M. K. (2017). Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen adaylarının değer yönelimleri: İlahiyat-DKAB karşılaştırması. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 507-516. <https://doi.org/10.18506/anemon.291230>
- Çataloğlu, S. (2018). Yaşlılık, değer ve teknoloji. *International Journal of Human Studies*, 1(1), 2636-8641. <https://doi.org/10.35235/uicd.434005>
- Çetin, T., & İmamoğlu, M. (2023). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin iletişim beceri ve teknoloji kullanım alışkanlık düzeyleri. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12(3), 1384-1395. <https://doi.org/10.37989/gumussagbil.1322137>
- Çimen, Ö. F. (2023). Investigation of the value orientations concept in the context of attitudes and cultural attitudes. *International Journal of Su-Ay Development Association*, 2(2), 45-54.
- Dahlstrom, E., Dziuban, C., & Walker, J. (2012). ECAR study of undergraduate students and information technology. *EDUCAUSE Center for Applied Research*.
- Deatherage, S., Servaty-Seib, H. L., & Aksoz, I. (2014). Stress, coping, and internet use of college students. *Journal of American College Health*, 62(1), 40-46. <https://doi.org/10.1080/07448481.2013.843536>

- Diddi, A., & LaRose, R. (2006). Getting hooked on news: Uses and gratifications and the formation of news habits among college students in an Internet environment. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 50(2), 193-210. https://doi.org/10.1207/s15506878jobem5002_2
- Dhir, A., Chen, S., & Nieminen, M. (2016). Psychometric validation of the compulsive internet use scale: Relationship with adolescents' demographics, ICT accessibility, and problematic ICT use. *Social Science Computer Review*, 34(2), 197-214. <https://doi.org/10.1177/0894439315572575>
- Ergül-Sönmez, E., & Çakır, H. (2021). Effect of Web 2.0 technologies on academic performance: A Meta-analysis study. *International Journal of Technology in Education and Science*, 5(1), 108-127. <https://doi.org/10.46328/ijtes.161>
- Ergün, G., & Meriç, M. (2020). Üniversite öğrencilerinin internet kullanımı ile mutluluk ve yaşam doyumu düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 23(2), 233-240. <https://doi.org/10.17049/ataunihem.524124>
- Geçgel, H., Kana, F., Durak, E. & Meriç, G. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının internet öz-yeterliğinin incelenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, 83, 447-470.
- Gunaningrata, R., Purwandarib, S., Suyatnoa, A., & Hastuti, I. (2021). Consumer shopping preferences and social media use during covid-19 pandemic. *International Journal of Business Management and Economic Review*, 4 (1), 1-15. <https://doi.org/10.52005/bisnisman.v3i2.42>
- Gürsoy, Ş. (2019). Yeni medya teknolojileri akademik iletişim süreçlerini etkilemektedir: Eğitim teknolojileri ve yeni medya örnek çalışması. *The Journal of Academic Social Science*, 6(66), 142-160. <https://doi.org/10.16992/ASOS.13467>
- Hood, M., Creed, P. A., & Mills, B. J. (2018). Loneliness and online friendships in emerging adults. *Personality and Individual Differences*, 133, 96-102. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.03.045>
- Isha, S. K., & Sharma, S. (2018). A Review on perception of usage-“WhatsApp”. *International Journal of Scientific Research in Computer Science, Engineering and Information Technology*, 3(1), 1382-1393.
- Karadağ, Ö., Baba Kaya, H., & Ustaoglu-Hoşver, P. (2023). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin dijital teknoloji kavramına yönelik algıları: Bir metafor çalışması, *Trakya Eğitim Dergisi*, 13(2), 923-942. <https://doi.org/10.24315/tred.1100416>
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar ilkeler teknikler (35. Baskı)*. Anı Yayıncılık.
- Kim, J., & Haridakis, P. M. (2009). The Role of Internet user characteristics and motives in explaining three dimensions of Internet addiction. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 14(4), 988-1015. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2009.01478.x>
- Kim, Y., Kim, B., Hwang, H.-S., & Lee, D. (2020). Social media and life satisfaction among college students: A Moderated mediation model of SNS communication network heterogeneity and social self-efficacy on satisfaction with campus life. *The Social Science Journal*, 57, 85-100. <https://doi.org/10.1016/j.soscij.2018.12.001>
- Kliziene, I., Taujanskiene, G., Augustiniene, A., Simonaitiene, B., & Cibulskas, G. (2021). The Impact of the virtual learning platform EDUKA on the academic performance of primary school children. *Sustainability*, 13(4), 2268. <https://doi.org/10.3390/su13042268>
- Krishan, I. Q., & Al-rsa'i, M. S. (2023). The Effect of technology- oriented differentiated instruction ob motivation to learn science. *International Journal of Instruction*, 16(1), 961-982. <https://doi.org/10.29333/iji.2023.16153a>
- Kurt, A. A., & Özer, Ö. (2013). Teknolojiye ilişkin metaforik algılar: Anadolu üniversitesi öğretmenlik sertifikası programı örneği. *Eğitimde Kuram ve Uygulama Dergisi*, 9(2), 94-112. <https://doi.org/10.29333/iji.2023.16153a>
- Kurtuldu, T., Günay, M., Durmuş, G., & Doğan, P. K. (2023). Spor bilimleri öğrencilerinin teknolojik tutum düzeyleri ile medya okuryazarlık algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 14(3), 367-380. <https://doi.org/10.17155/omuspd.1383656>
- Kuşçi, İ., & Arpacı, İ. (2023). Validation of the Turkish version of the questionnaire of internet use motives. *Journal of Learning and Teaching in Digital Age*, 8(2), 284-290. <https://doi.org/110.53850/joltida.1221877>
- Kuşdil, M. E., & Kağıtçıbaşı, Ç. (2000). Türk öğretmenlerin değer yönelimleri ve schwartz değer kuramı. *Türk Psikoloji Dergisi*, 15(45), 59-76.
- Lai, W., Wang, W., Li, X., Wang, H., Lu, C., & Guo, L. (2023). Longitudinal associations between problematic internet use, self-esteem, and depressive symptoms among Chinese adolescents. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 32(7), 1273-1283. <https://doi.org/10.1007/s00787-022-01944-5>

- LeBouef, S., & Dworkin, J. (2021). Siblings as a context for positive development: Closeness, communication and well-being. *Adolescents*, 1(3), 283-293. <https://doi.org/10.3390/adolescents1030021>
- Lo, R. F., & Mar, R. A. (2022). Having siblings is associated with better mentalizing abilities in adults. *Cognitive Development*, 63, 101193. <https://doi.org/10.1016/j.cogdev.2022.101193>
- Mali, N. P., & Dey, S. K. (2020). Modern technology and sports performance: An overview. *International Journal of Physiology*, 5(1), 212-216.
- Martínez-Jiménez, R., Pedrosa-Ortega, C., Licerán-Gutiérrez, A., Ruiz-Jiménez, M. C., & García-Martí, E. (2021). Kahoot! As a tool to improve student academic performance in business management subjects. *Sustainability*, 13(5), 2969. <https://doi.org/10.3390/su13052969>
- Ocak, G. (2019). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem.
- Ojo, A. O., Arasanmi, C. N., Raman, M., & Tan, C. N. L. (2019). Ability, motivation, opportunity and sociodemographic determinants of internet usage in Malaysia. *Information Development*, 35(5), 819-830. <https://doi.org/10.1177/0266666918804859>
- Puspita, R. H., & Rohedi, D. (2018). The Impact of internet use for students. *Materials Science and Engineering*, 306(1), 1-7. <https://10.1088/1757-899X/306/1/012106>
- Rashid, T., & Asghar, H. M. (2016). Technology use, self-directed learning, student engagement and academic performance: Examining the interrelations. *Computers in Human Behavior*, 63, 604-612. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.05.084>
- Reese-Bomhold, C. (2013). Educational use of smart phone technology: A Survey of mobile phone application use by undergraduate university students. *Program*, 47(4), 424-436. <https://doi.org/10.1108/PROG-01-2013-0003>
- Rosli, M.S., & Saleh, N.S. (2023). Technology enhanced learning acceptance among university students during Covid-19: Integrating the full spectrum of self-determination theory and self-efficacy into the technology acceptance model. *Curent Psychology*, 42(21), 18212-18231. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-02996-1>
- Rosell, J., Vergés, A., Torres-Irribarra, D., Sepúlveda-Caro, S., & Flores, K. (2022). Motives of use and internet addiction: Development and evidence of validity of a scale to evaluate motives of internet use. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 21, 2977-2998. <https://doi.org/10.1007/s11469-022-00769-2>
- Roy, S. K. (2009). Internet uses and gratifications: A survey in the Indian context. *Computers in Human Behavior*, 25(4), 878-886. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2009.03.002>
- Sesli, Ç., & Başaran, S. D. (2016). Ortaöğretim öğrencilerinin değer yönelimleri ve özerklik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(34).
- Selwyn, N., & Husen, O. (2010). The educational benefits of technological competence: An Investigation of students' perceptions. *Evaluation & Research in Education*, 23(2), 137-141. <https://doi.org/10.1080/09500790.2010.483515>
- Stafford, T. F. (2005). Understanding motivations for Internet use in distance education. *IEEE Transactions on Education*, 48(2), 301-306. <https://doi.org/10.1109/TE.2004.842904>
- Su, W., Han, X., Yu, H., Wu, Y., & Potenza, M. N. (2020). Do men become addicted to internet gaming and women to social media? A meta-analysis examining gender-related differences in specific internet addiction. *Computers in Human Behavior*, 113, 106480. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106480>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L., S. (2013). *Using Multivariate Statistics*. Pearson.
- Türk Dil Kurumu (2024). <https://sozluk.gov.tr/> Erişim tarihi: 20.03.2024
- Topcu, İ., & Ersoy, M. (2020). Eğitim yönetiminde teknoloji kullanımına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *OPUS International Journal of Society Researches*, 15(1), 4930-4955. <https://doi.org/10.26466/opus.652611>
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2024). [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2024-53492](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2024-53492) Erişim tarihi: 09.10.2024.
- Van Bavel, J. J., Baicker, K., Boggio, P. S., Capraro, V., Cichocka, A., Cikara, M., & Drury, J. (2020). Using social and behavioural science to support COVID-19 pandemic response. *Nature Human Behaviour*, 4, 460-471. <https://doi.org/10.1038/s41562-020-0884-z>
- Vorderer, P. (2000). Interactive entertainment and beyond. In D. Zillmann & P. Vorderer (Eds.), *Media entertainment: The psychology of its appeal* (pp. 21-36). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

Wood, M. A. (2021). Rethinking how technologies harm. *The British Journal of Criminology*, 61(3), 627-647. <https://doi.org/10.1093/bjc/azaa098>

Yıldırım, M. S., Yanpar Yelken, T., & Sancar-Tokmak, H. (2023). Developing a technological value-orientation perception scale for teacher candidates. *Educational Media International*, 60(2), 109-124. <https://doi.org/10.1080/09523987.2023.2262193>

Yıldız, A. B. & Algün-Doğu, G. (2022). Sporda teknoloji kullanımı: Bir metafor çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(1), 67-80. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.980957>

Bu eser Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.